

EL PROFETA UNGIT

A la primera lectura d'aquest diumenge llegim dos fragments agrupats del capítol 61 de la tercera part del llibre del profeta Isaïes (Is 61,1-2ª. 10-12). Tots dos textos tenen l'estil d'himnes d'alegria, que canten l'anunci d'un canvi, que ha de portar temps millors i en definitiva la salvació.

El primer fragment no és estrany a qui coneix les paraules de Jesús dirigides als enviats de Joan, quan li pregunten si ell és el messies (Mt 11,5; Lc 2,22). La resposta de Jesús és una refosa de diversos textos d'Isaïes i entre ells hi ha el que comentem (29,18s; 35,5-6; 61,1).

Tractant-se d'un text profètic, escrit en primera persona, es dedueix que (a diferència d'un text molt semblant, el primer cant del servent on qui parla és Déu) qui parla aquí és el profeta. Habitats a sentir el text se'ns escapa la singularitat de les seves paraules. Per què? Perquè la unció en els temps de la monarquia és pròpia del rei. El rei és el messies, l'ungit. Sobre el cap del rei es vessa l'oli en la cerimònia de la seva investidura. Més endavant, en el temps posterior a l'exili de Babilònia, quan la reialesa perd prestigi i el poder sacerdotal creix, la unció serà compartida pel rei i el gran sacerdot. Així es troba en el llibre de Zacaries quan parla dels dos ungits (4,14; 6,13).

El profeta no tan sols rep la unció, sinó que aquesta va estretament lligada a la possessió de l'esperit. L'esperit es dona a personatges de la història d'Israel per a portar a terme una acció concreta. Aquest és el cas de Samsó, que l'esperit s'apodera d'ell per matar un cadell de lleó (Jt

14,6). Mes interessant resulta el cas de David: "Samuel va prendre el corn de l'oli, el va ungir enmig dels seus germans, i des d'aquell dia l'esperit del Senyor s'apoderà de David"(1Sm 16,13). En aquest text s'uneixen la unció i la possessió de l'esperit, que són atorgades a David per exercir la funció reial. Un pas més representa el text de 2Sm 23,1s perquè en aquest a la unió de possessió de l'esperit i unció s'hi afegeix la paraula. L'esperit parla a través de les paraules d'aquell qui l'ha rebut. Amb el que hem dit, es pot entendre que el profeta ungit del nostre text rep la missió profètica d'anunciar temps millors pels pobres, presos i desconsolats i aquesta missió té una importància tal, que es pot considerar equivalent a les funcions reials i sacerdotals.

L'any de gràcia del Senyor és una referència indiscutible a l'any jubilar de que parla el llibre del Levític: "Declareu sant l'any que fa cinquanta i proclameu la llibertat a tots els habitants del país. Aquest any serà l'any del jubileu: els qui s'havien venut el patrimoni el recobraràn i els qui s'havien venut ells mateixos, retornaran al clan" (Lv 25,10). El text no permet deduir a quin col·lectiu històric pertanyen els captius i presos. Tot i que l'exili i el retorn ja fa temps s'han produït, sembla que l'autor tingui el cap els deportats de Babilònia. Ell veu que, si el retorn va ser un gran any de gràcia que reportà la llibertat als captius, ara s'acosta un nou any jubilar, que reportarà una situació de llibertat i novetat, similar a la que es produí en aquell moment.

Diumenge 3er d'Advent
11 de Desembre de 2011

La menció dels captius i els presos dels text que comentem apunta a que l'autot, tot i que l'exili ja comença a estar una mica lluny, estigui pensat en els exiliats a Babilòni. en aquest cas veu el retorn com un gran any jubilar en el que es recuperen la llibertat, les possessions i la dignitat pedudes.